

GENOOTSCHAP NEDERLAND - ARUBA

NIEUWSBRIEF

Geachte deelnemer van het Genootschap Nederland-Aruba, geachte lezer!

In deze eerste Nieuwsbrief van 2019 informeren wij u over het vertrek van penningmeester Nelo Emerencia en de benoeming van zijn opvolger Stan Robbers. Zojuist is ook ons Jaarverslag 2018 verschenen.

Daarnaast wil ik u attenderen op twee inleidingen: van oud-minister-president Mike Eman, op 13 februari jl. aan de Universiteit Leiden over de Europese Unie en van cabaretier en acteur Jörgen Raymann. Hij sprak tijdens een bijeenkomst die de Raad van State vorig jaar december daags voor de viering van Koninkrijksdag 2018 hield.

Ik wens u veel leesplezier.

*Nico van Grieken,
Voorzitter*

= = = = = = = = = =

Penningmeester Nelo Emerencia neemt afscheid, Stan Robbers volgt hem op

Penningmeester Nelo Emerencia heeft tijdens de bestuursvergadering van 11 februari 2019 afscheid genomen van het bestuur. Hij is opgevolgd door Stan Robbers.

Nelo trad in 2009 aan als penningmeester. Het bestuur stond uitgebreid stil bij de betekenis die hij in de afgelopen tien jaar voor het Genootschap Nederland-Aruba heeft gehad. Aan het begin van zijn bestuurstaak heeft Nelo zich veel moeite moeten getroosten om de financiële administratie op orde te brengen. Wij kijken met genoegen terug op zijn penningmeesterschap en danken hem voor zijn verdiensten in het belang van het Genootschap Nederland-Aruba.

Het bestuur heeft unaniem ingestemd met de benoeming van Stan Robbers tot penningmeester. Stan is geboren in Den Haag, zat o.m. op de Mon Plaisirschool en het Colegio Arubano en was tijdens zijn studie in Leiden bestuurslid van Societas Iuridica Antilliana et Arubana. Hij is advocaat en heeft enkele vakinhoudelijke publicaties op zijn naam staan in diverse gidsen en tijdschriften.

* * *

Genootschap Nederland-Aruba publiceert Jaarverslag 2018

Het bestuur van het Genootschap Nederland-Aruba heeft onlangs het Jaarverslag 2018 goedgekeurd en vastgesteld. Het Jaarverslag is in te zien op onze website www.genootschapnederlandaruba.nl.

Het Genootschap telde per 31 december 2018 220 deelnemers. Dit is inclusief zeven ondernemingen die bij het GNA zijn aangesloten. Het bestuur is alle donateurs erkentelijk voor hun ondersteuning en ervaart de interesse voor het genootschap als stimulans om zich blijvend voor het genootschap in te zetten.

Het bestuur bestond in 2018 uit dhr. N. van Grieken (voorzitter), dhr. A. Toppenberg (vicevoorzitter), dhr. D. Nava (eerste secretaris), dhr. S. Kock (tweede secretaris), dhr. N. Emerencia (penningmeester), mw. M. Aguille-Broca, mw. M. van Gijn, mw. Z. van Heesen Laclé, mw J. Kerssemakers, dhr. S. Robbers en dhr. K. Odor. Bestuursadviseur is dhr. G. Wawoe. Ereleden zijn de dhr. H. Timmer en dhr. E. de Veer.

In het jaarverslag staat te lezen dat het bestuur in februari heeft kennisgemaakt met de gevolmachtigde minister van Aruba, de heer Guillfred Besaril. Sinds de oprichting van het Genootschap Nederland-Aruba in 1997 is het een goed gebruik dat leden van het bestuur een eerste ontmoeting hebben met een nieuwe Gevolmachtigde Minister.

Minister-president Wever-Croes

Ook de lezing door minister-president Evelyn Wever-Croes in Den Haag wordt uitgebreid aangehaald. Mevrouw Wever-Croes hield op 31 mei op uitnodiging van het Genootschap Nederland-Aruba een lezing in het Internationaal Perscentrum Nieuwspoor.

De bijeenkomst werd bijgewoond door zo'n 125 deelnemers en genodigden en was in twee opzichten een primeur: de minister-president sprak voor de eerste maal in haar politieke carrière in Nederland en het was voor het eerst dat zij bij het Genootschap Nederland-Aruba gastspreker was. Zij benadrukte te geloven in het Koninkrijk en in samenwerking. Ook wees zij er op dat Aruba zijn uitdagingen zélf en met daadkracht zal aanpakken.

Jaarlijkse Bijeenkomst 2018

De Jaarlijkse Bijeenkomst 2018 op 17 november stond in het teken van politiek en cultuur. Gastspreker was de Gevolmachtigde Minister van Aruba Guillfred Besaril. Hij hield zijn lezing over 'Innovatie, de drijfveer van de Arubaanse economie'. Directeur Anne Witsenburg van de Stichting Monumentenfonds Aruba gaf een korte inleiding over het werk van de stichting.

Behalve van de toespraken kon men genieten van de zang door Kris Berry, begeleid door gitarist Jean-Jacques Rojer, alsook van de Arubaanse schrijver en dichter Henry Habibe die voordroeg uit eigen werk. De bijeenkomst werd bijgewoond door meer dan 150 deelnemers en genodigden.

Het was de eenentwintigste keer dat het Genootschap Nederland-Aruba zijn jaarlijkse bijeenkomst hield. Voor het eerst was het de deelnemers mogelijk om zich digitaal aan te melden. Dankzij een goede voorbereiding en communicatie hierover verliep die transitie van het oude naar het nieuwe systeem vrijwel zonder problemen.

Voorts komen in het jaarverslag 2018 o.m. communicatie en financiën aan de orde. Het bestuur is de kascommissie, bestaande uit de heren Johan de Graaff en Henk Timmer, andermaal grote dank verschuldigd. De commissie ziet toe op onze financiën door middel van controle van de jaarrekening en het uitbrengen van verslag daarover aan het bestuur.

* * *

Gastcollege oud-minister-president Mike Eman over Aruba en de Europese Unie

De Arubaanse oud-minister-president Mike Eman heeft op 13 februari jl. een gastcollege gegeven aan de Universiteit Leiden. Hij werd uitgebreid ingeleid door dr. Jorrit Rijpma, universitair hoofddocent Europees Recht aan het Europa Instituut van de Leidse Rechtenfaculteit.

Eman belichtte enkele belangwekkende thema's, zoals overzeese gebiedsdelen, de morele en rationele aard en structuur van het Koninkrijk der Nederlanden en de beginselen van gelijkberechtiging en het Europees kiesrecht. Zijn betoog stond voorts in het teken van de komende Europese verkiezingen voor een nieuw Europees Parlement in mei van dit jaar.

Bij het gastcollege waren o.a. aanwezig mevrouw Rosita Croes-Madari (weduwe van de Arubaanse oud-minister en staatsraad Mito Croes), Laurens Jan Brinkhorst (oud-minister en voormalig hoogleraar EU-recht aan de Universiteit Leiden), mevrouw Mildred Schwengle (staatsraad voor Aruba bij de Raad van State), Gilbert Wawoe (oud-staatsraad voor de Antillen bij de Raad van State) en de Haagse wethouder Karsten Klein (kandidaat voor het Europees Parlement).

'Steunend op eigen kracht'

Eman begon zijn gastcollege veelzeggend met de uitspraak uit 1942 van voormalig koningin Wilhelmina over een Rijksverband, waarin de diverse landen tezamen deel hebben, terwijl zij ieder op zichzelf in zelfstandigheid de eigen aangelegenheden zullen behartigen, 'steunend op eigen kracht, doch met den wil elkander bij te staan'.

In het licht van de situatie in Venezuela benadrukte hij dat een versterkte samenwerking en samenhang binnen het Koninkrijk meer dan ooit belangrijk zijn. Dat geldt ook voor de strategische positie van een land als Aruba, niet alleen in de afgelopen eeuwen, maar vooral ook thans.

Hernieuwde discussie over EU

Daarnaast wil Aruba, aldus Eman, betrokken blijven bij een verdere integratie van het Koninkrijk in de Europese Unie. "Wij zien daarin een win-win-situatie voor Nederland en Aruba. Ik ben er daarom voorstander van dat er een hernieuwde start wordt gemaakt met de discussie over Aruba als ultra-perifeer gebied van de Europese Unie".

Dr. Vestert Borger, universitair docent Europees recht verbonden aan het Europa Instituut van de Universiteit Leiden, sprak een dankwoord uit aan de oud-premier. Hij noemde diens gastcollege een bijzondere bijdrage aan meer begripvorming in Nederland voor de positie van Aruba, de geschiedenis van de status aparte van het land en de ambitie van Aruba om meer betrokken te zijn bij de Europese Unie. Vestert Borger promoveerde begin 2018 cum laude op zijn proefschrift: 'The Transformation of the Euro: Law, Contract, Solidarity'.

* * *

Jörgen Raymann bij de Raad van State: 'Ik blijf Nederlander en ik ga niet weg!'

Cabaretier, acteur en presentator Jörgen Raymann hield vorig jaar december, daags voor Koninkrijksdag 2018, op verzoek van de Raad van State een inleiding over cultuur, erfgoed en onderwijs.

Hij opende zijn verhaal, met een glimlach, in het Papiaments: “Damas i Caballeros, Mi ta habri nos enkuentro na Papiamentu djis pa konfundi e Hulandesnan, ku ahinda despues di hopi aña no kier siña papia e lenga mas dushi ku ta bin for di e baranka mas bunita den Reino Hulandes!”

Koninkrijksdag is onbekend en dus onbemind, zei Raymann, maar dat geldt ook voor de Caribische eilanden en landen die – nu of vroeger – deel uitmaken/uitmaakten van dat Koninkrijk.

“En het geldt voor de Caribische Nederlanders op de eilanden en in Nederland, die door allerhande Haagse beleidsmakers jarenlang goedbedoeld als een vreemde diersoort – de allochtonicus domesticus – zijn gelabeld en in hokjes zijn gestopt.”

Absurde pijnstillers

“Mijn vrouw Sheila en ik wonen al vele jaren heel tevreden in Almere, maar als ik dat aan (witte) mensen vertel dan is het een kwestie van seconden voordat de volgende vraag volgt: ja, maar waar komen jullie ècht vandaan? Als ik dan antwoord: ‘Amsterdam’, dan volgt weer die blik vol ongeloof en wordt dezelfde vraag herhaald. En heel soms door een absurde pijnstiller: ‘je hoeft je heus niet te schamen hoor...’. Dat komt mooi uit, want ik schaam me nergens voor. Ik ben als Nederlander geboren in het Koninkrijk der Nederlanden en ben sindsdien elke dag Nederlander gebleven. En tegen de mensen die daaraan twijfelen: dat blijf ik en ik ga niet weg!”

Zijn er mensen uit Limburg in de zaal, vroeg Raymann. “Die weten ongetwijfeld dat Suriname en de Antillen ongeveer tweehonderd jaar eerder bij Nederland hoorden dan Limburg. Dus wie is hier dan de allochtoon? Jammer dat Geert Wilders er vandaag niet bij is... En deze trotse Nederlander is ook nog eens een beetje joods, met zowel de genen van slavenhouders, slaven, Duitsers, Indiërs, kaaskoppen en weet ik veel wat allemaal niet nog meer in z’n bloed. Een grotere zooi dan ik is genetisch niet mogelijk!! Dus racisten en antisemieten, kom maar op! Ik heb meer identiteiten dan jullie vooroordelen. En ik vier ze zoveel als ik kan! Van Kerst tot het lichtjesfeest Divali en via Chanuka naar het islamitisch Offerfeest. Inderdaad een volle agenda, maar iemand moet het doen!”

‘Suribiano’

“Kritische waarnemers zullen nu scherp opmerken dat die Raymann prima in staat is om Flevoland en Suriname te vertegenwoordigen, maar natuurlijk niks met de zes Caribische eilanden heeft. Misverstand! Mijn eerste optreden buiten Suriname was op Sint Maarten. Als ik me wil verstoppen, dan ga ik naar Saba. En ik heb nogal wat familie op Curaçao en Aruba. Op dat laatste eiland hoop ik ooit nog eens te gaan wonen. Ik kom er graag en vaak, dus ik ben een echte Suribiano!”

“Op de eilanden en in Suriname”, sprak Raymann, “wordt trouwens veel meer ontspannen omgegaan met diversiteit dan in Nederland. Niemand twijfelt er daar aan dat ‘ie in een multiculturele samenleving woont en dat dat prima gaat: de synagoge staat naast de moskee en daar kraait geen haan naar. Wellicht kunnen we minister Stef Blok een cruise langs de eilanden aanbieden? Ik ga wel mee!”

Hunebedden en Kortjakje

Hij ging nader in op de onderwerpen van de bijeenkomst: onderwijs en cultuur. Raymann: “Van beide onderwerpen heb ik een beetje verstand. Allereerst ben ik zo ongeveer 18 jaar naar school geweest (jaja), eerst in Suriname. Daar leerden we alles over Nederland. De geschiedenis van hunebedden en zo, wat er allemaal bij Lobith ‘ons’ land binnenkomt, hoe je een sneeuwpop

maakt en hoe ziek het (witte) meisje Kortjakje was, terwijl de minstens zo witte Jantje enorme pruimen zag hangen in een mij onbekende boom.

Later, in Nederland, viel het me op hoe weinig de mensen hier weten van de Cariben en van de gedeelde geschiedenis. Het onderwijs van eind vorige eeuw besteedde er nagenoeg geen aandacht aan. Daarom alom misverstanden: op Curaçao zie je Sint Maarten niet liggen en er is geen brug van Paramaribo naar Kralendijk. Als er al aandacht voor de Caribische medemensen was, dan ging het om de clichématige beelden van de altijd lachende en o zo sportieve – maar niet al te slimme – donkere man of vrouw, die heel goed kan dansen en zo leuk muziek maakt. Geen zorgen: vandaag gaan we het niet over Zwarte Piet hebben!

Recht op goede opleiding

Pijnlijke onderwerpen lagen ver verstopt: slavernij was iets dat eigenlijk alleen maar in de zuidelijke staten van Noord-Amerika speelde. Denk aan de serie Roots of het boek de negerhut van oom Tom. Wat leerden we over Tula of over Anton de Kom? Niets. Zelfs de witte George Maduro bleef uit beeld. Het moest tot een paar jaar geleden duren – bij zijn honderdste sterfdag – voordat Madurodam actief ging uitventen hoe het ook alweer zat met zijn naamgever.”

Volgens Raymann is het onderwijs in Nederland anno 2018 op dit punt beter dan dat het was toen zijn generatie naar school ging. “Maar, doen bijvoorbeeld de huidige exameneisen wel recht aan onze gedeelde geschiedenis? Van slavernij tot diversiteit: er is nog veel te leren en uit te leggen.

En als we het dan toch over onderwijs hebben: diploma’s van de middelbare school zouden overal in het Koninkrijk dezelfde waarde moeten hebben. Maar dat is een fabeltje. Een van de vorige sprekers sprak over de bijzonder grote problemen die Caribische jongeren met hun HAVO- of VWO-diploma in Nederland ervaren. De meesten halen het niet. Laten we dat gebeuren met een semi-intelligent verhaal over autonomie? Of dragen we uit dat al die kinderen uiteindelijk Nederlandse kinderen zijn en dat ze het recht hebben op een goede opleiding, ongeacht de vraag waar hun wieg stond?

We investeren in politie, justitie, kustwacht en rechters. Allemaal heel belangrijk. Maar moeten we niet ook samen meer investeren in onderwijs? Als elk koninkrijkskind van school gaat (op de eilanden of in Nederland) met een waardevol diploma, dan heeft de politie het ook meteen een stuk rustiger en weten ze dat een zwarte man in een dure auto geen crimineel is, maar een zwarte man in een dure auto.”

Tijd voor Education Alliance

Raymann is ambassadeur van de Dutch Caribbean Nature Alliance, die zich inzet voor de bescherming van de Caribische natuur onder en boven water. Maar, vroeg hij zich af, wordt het niet ook tijd voor een Education Alliance, waarbinnen het hele Koninkrijk samenwerkt. “Met dat samenwerken bedoel ik niet – ik zeg dit ter geruststelling van mijn VVD-vrienden rond het Binnenhof – dat Den Haag weer een paar honderd miljoen over de eilanden uitstort (de scholen zagen er minder van dan de grote consultancykantoren, maar dat terzijde), maar dat er naast gezamenlijke investeringen ook een gezamenlijke inspectie en toezicht komt.

Misstanden moeten worden aangepakt en als lokale overheden dat aanhoudend niet doen, dan moet een hogere bestuurslaag ingrijpen. Voor de juristen onder u: het mag van het Statuut en van de Raad van State, die in allerlei adviezen heeft aangegeven dat er juridisch veel meer mogelijk is dan er nu gebeurt.”

Culturele kruisbestuiving: 50 cent per jaar

Zo mogelijk de grootste meerwaarde van het Koninkrijk zit hem, aldus Raymann, in de culturele kruisbestuiving tussen daar en hier. “Die uitwisseling is meer dan waardevol, als we tenminste willen bijdragen aan een blijvende koninkrijksband.” Hij maakte daarom het voorstel van de Leidse hoogleraar Gert Oostindie (‘Meer culturele samenwerking in het Koninkrijk, zie de GNA Nieuwsbrief van december 2018) graag concreet ‘met een zeer kostbaar plan: het gaat u allemaal 50 cent per jaar kosten!’

“Als elke koninkrijksburger (17 miljoen in Nederland en 300.000 op de eilanden) jaarlijks een halve euro belastinggeld zou afdragen, dan zouden we een mooi cultuurfonds kunnen vullen met ruim acht miljoen euro per jaar. Ik zou aan de minister van OCW willen zeggen: waar wacht u nog op? Dit wetsvoorstel kan dit weekend al klaar zijn en de Raad van State geeft vast een positief advies.

Na een jaar of tien kunnen we met het rendement uit dat fonds heel veel uitwisselingen en samenwerkingsprojecten mogelijk maken. Zowel voor cultuur en erfgoed, maar waarschijnlijk ook voor onderwijs. Er zullen honderden ambtelijke types en andere kleine boekhouders kunnen uitleggen waarom dit voorstel onzinnig is. Maar laat me dan eindigen met een citaat van de eerste en enige echt multiculturele Amerikaanse president: Yes, we can!!”

* * * * *